БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ЯНВАРЬ 10 среда 1940 он № 8 (3009) Сэн 10 мүнгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Илалтата итогууд

Манай ороной бүхы 11 союзна республикануудта болоһон, хизаарай, областной, окружной, районно, городской, сельскэ ба поселогой ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгалтануудай результадууд тухай мэдээнүүд толилогдобо. Эдэ результадууд—агуу ехэ политическэ хүсэнэй документ. Хаа-хаанагүй, манай эхэ ороной бүхы городууд ба селовуудта туйлагдаһан илалтануудай—коммунистнууд ба партийна бэшэнүүдэй сталинска блогой шэнэ илалтануудай гайхамшаг факт энээн соо бэшэгдэнхэй.

Хүдэлмэришэн ангиин диктатурые хүнтүрэлгэвэй историдо эгээн түрүүн бэелүүлэжэ байгаа советскэ засагай зорилго хадаа хэдэн олон миллион ажалшадые гүрэнэй хүтэлбэрилдэ хабаадуулга болоно гэжэ, Ленин нагэтэ бэшэ хэлэһэн байна. Советскэ орондо ямаршье кухарка хадаа, гүрэниие хүтэлбэрилжэ шадаха байха ёһотой гэһэн суута ленинскэ үгэнүүд хадаа тэрэ үедэ олон хүнүүдтэ, пролетариадай хэрэгые һайшаадаг хүнүүдтэшье холын, хүсэлдэшэгүй мэтээр һанагдадаг байгаа. Хэдэн миллион, хэдэн арбаад миллион ажалшадые гүрэнэй хүтэлбэрилгэдэ хабаадуулха ленинско-сталинска программа хадаа яоуулгын программа байгаа.

Энэ саг ерэбэ! Сталинска Конституци—илаһан социализмын Конституци хадаа гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ бодото хабаадалгын эрхые манай оронои наһа гүйсэһэн, т. х. 18 наһа хүрэһэн бүхы гражданнуудта үгэһэн байна. Ажалшадай депутадуудай нютагууддахи Соведүүдтэ һунгалтануудай результадууд болбол социализмын оронои хүнүүдэй гражданска дээдэ сознательностиие үшөө дахин тон ойлгомжотойгоор ба тодоор харуулана. Үнэндөө, бүхы СССР соо һунгуулиин списогүүдтэ оруулагдаһан 93547797 гражданнуудһаа 92812237 һунгагшад голосованида хабаадалсаһан байна. Хэдэн арбаад миллион ажалшадые гүрэнэй хүтэлбэридэ, гүрэнэй засагай органуудые һунгалгада хабаадуулаха ленинско-сталинска программа гайхамшагаар бэелүүлэгдээ. Хоёр арбаад жэлэй саад тээ, шухала зорилго болгон, Ленинэй табиһан зүйл,—мүнөөдэр реальна болоо.

Сталинска Конституци болбол үнэхөөрөө сүлөөтэ дурагаргалгые бодото хэрэг дээрэнь гражданин бүхэндэ хангана. Һунгагшын дуразоригто ямаршье—сэхэшье, тойруушье — шахалта гү, али хабшалта үгы! Энэ мэтын алибүхы һэдэлгэнүүд хадаа манай эндэ законоор хэһээгдэдэг, хуулиин ёһоор мүрдэгдэдэг юм. Эгээл иимэ, бодото демократическа, үнэхөөрөө сүлөөтэ һунгалтануудай оршомбайдал соо, областной ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ баллотировалагдаһан, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө, — һунгалтада хабаадагшадай 99,02 процент, районно Соведүүдтэ дэбжүүлэгдэһэн, блогой кандидадуудай түлөө—98,72 процент, сельскэ ба поселково Соведүүдтэ табигдаһан, блогой кандидадуудай түлөө—98,04 процент голосовалаа. **Бүхы һунгагдаһан депутадууд — коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй блогой кандидадууд!** Энэ юун тухай хэлэнэб? Энэ хадаа советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлэй, өөрынгөө түрүү отрядые тойрон —Ленин-Сталинай партиие тойрон тэрээнэй нягта жагсанхайн, нэгэ идеалда — коммунизмын мүнхэ идеалда тэрээнэй хизааргүй преданнэ байһанай гайхамшаг баримта мүн.

Нютагууддахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ хамта 1281008 хүн һунгагдаа. Эдэ хадаа—манай эхэ орондо ажаһуудаг, бүхы национальностьнуудай түлөөлэгшэд, эдэ хадаа—физическэ ба ухаан бодолой элдэб ажалай мастернууд, эдэ хадаа—советскэ арадай шэмэг, эдэ хадаа — социализмын түлөө тэмсэлдэ хатуужаһан, бэлигтэй ба шадабаритай, арадай эрхим хүбүүд ба басагад,—402 мянган партийна большевигүүд ба 878 мянган партийнабэшэ большевигүүд мүн.

Һунгагдаһан депутадуудай дунда—422279 эхэнэрнүүд.

Районно, городской, сельскэ ба поселково Соведүүдтэ һунгаха 134 округуудта депутадууд һунгагдаагүй. 125 округуудта баллотировалагдаһан кандидадууд диилэнхы олонхи голосуудые абаагүй; регистрацилагдаһан кандидадуудай нүгшэһэн дээрэһээнь 6 округуудта һунгалтанууд болоогүй; мүн ехэ саһан шуурганай болоһонһоо олонхи һунгагшадань һунгалтануудта ерээгүй дээрэһээ гурбан округуудта һунгалтанууд болоогүй. Һунгагшадай эрхые хамагаалагша Положениин, нютагууддахи Соведүүдтэ һунгалтанууд тухай Положениин ёһоор, эдэ округуудта шэнэ һунгалтанууд болохо. 1281 мянган һунгуулиин округуудай дунда 134 округууд, эдээнэй 119-ниинь сельскэ ба поселково Соведүүдтэ һунгаха округууд,—энэ хадаа океан соо жаахан дуһалай унаһандал адали гээшэ.

Нютагууддахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгалтанууд болбол, Сталинска Конституциин үндэһэ һуури дээрэ, Советскэ Союзай гүрэнэй засагай бүхы органуудые шэнэдхэн байгуулгые түгэсхэбэ. Энэ хадаа манай Соведүүдэй хүдэлмэридэ шэнэ этапые тэдэнэй үйлэдбэриин бүхы практическа ажал-ябуулгые бүри дээдэ хэмжээдэ гаргалгые тэмдэглэбэ.

Декабриин 24 ба 29-дэ һунгагдаһан, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, мүнөө бүхы орон соо боложо байгаа түрүүшын сессинүүд хадаа энэ шэнэ зүйлые харуулана. Нютагууддахи Соведүүдэй гүйсэдхэхэ органуудые конструировалга, Соведүүдэй таһагууд ба управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдые баталалга ализэргэ наринаар ба анхаралтайгаар ябажа байнаб!

Нютагууддахи Соведүүдэй түрүүшын сессинүүд болбол гүрэнэй активна хүдэлмэридэ оролсохо, һунгагшадай этигэл найдабариие харюулаха гэһэн, депутадуудай оролдолгые харуулана.

Нютагууддахи Соведүүдэй депутадууд хадаа Верховно Соведүүдэй депутадуудтал адали,—арадай туһамаршад мүн. Тэдэнэр болбол өөһэдынгөө һунгагшадта арадай табидаг, тэдэ эрилтэнүүд тухай хододоо мартахагүй ёһотой. Эдэ эрилтэнүүд хадаа 1937 оной декабриин 11-дэ нүхэр Сталинаар тон хүсэдөөр ба тон тодоор найруулагдан хэлэгдэһэн байна.

Сталинска Конституциин үндэһэ һуури дээрэ һунгагдаһан ба хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенциин массатай нягта холбоотой, ажалшадай депутадуудай Соведууд хадаа өөһэдынгөө бүхы бага ба ехэ хэмжээябуулгануудта үдэрбүри, часбүри арадай дэмжэлгэдэ түшэглэн, тэдэнэй урда байгаа зорилгонуудые хүндэтэйгөөр дүүргэхэ, манай эхэ оронои хүсэшадалые сусарашагүй бүхэжүүлэхэ байһаниинь лабтай (**„Правдын“ түрүү бэшэгһээ**).

БЕЛЬГИЙСКЭ ШЭНЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО

Париж, январиин 6. (ТАСС). «Гавас» агенствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Бельгидэ шэнэ правительство формировалагдаба. Пьерло болбол урдынхидаал адали, премьер министрэй постдо үлэбэ. Спаак—мининделээр, Гутт—финансын министрээр, гэнерал Дени—национальна оборонын министрээр үлэбэд. Вандер-портен болбол дотоодо хэрэгүүдэй министрэй пост эзэлэбэ. Кабинедэй составта нэгэ шэнэ министр—Матань (сенатор-социалист) оробо, тэрэ хадаа общественнэ хүдэлмэринүүдэй министрэй постые абаба.

Сэрэгэй ябуулганууд тухай Германска мэдээсэлнүүд

Берлин, январиин 6. (ТАСС). Дайсанай артиллери болбол Шнеберг ба Гаммельсбергые дахин буудаба гэжэ германска информационно бюро үсэгалдэр мэдээсэбэ. Германска пехотно эгбсэгүүд хадаа дайсанай Апак деревниин дэргэдэхи фортификационно хүдэлмэринүүдые ба Мильхенһээ зүүлжээ районииие буудаһан байна. Ехэ артиллерийскэ буудалганууд Форбахын районда болоһон байна.

Колхозно эхин парторганизацинуудай секротарьнуудай ба парторгнуудай обласной совещани

Колхозуудые организационно-ажахын талаар улам бүхэжүүлхэ хэрэгтэ колхозно парторганизацинуудай хүдэлмэри ба зорилгонууд тухай

(ВКП(б)-эйн Обкомой секретарь нүхэр Д.Ц. Цыремпилоной докладһаа)

ВКП(б)-эйн XVIII-дахи съездын историческа тогтоолнууд ба нүхэр Сталинай доклад болбол парторганизацинуудаар хүдөө ажахыда бэелүүлэгдэхэ гол зорилгонуудые тодорхойлһон байна. „Колхозуудай общественнэ газарнуудые үрилгэһэ хамагаалха хэмжээнүүд тухай“, «1939 оной ургаса хуряалгада бэлэдхэл ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлнүүд тухай» ба «Колхозуудта общественнэ малажалые хүгжөөхэ хэмжээнбуулганууд тухай» тогтоолнууд соогоо, ВКП(б)-эйн Центральна Комитет ба СССР-эй Совнарком болбол колхозуудые организационно-ажахын талаар улам бүхэжүүлхэ хүдэлмэриин конкретнэ программые үгэһэн байна.

Эхэ оронои үнэн сэхэ труженигүүд ба халуун патриодууд, Бурят-Монголой колхознигууд болбол эдэ тогтоолнуудые угаа ехэ баяраар угтан абаа. Тус тогтоолнууд хадаа колхозно массануудай политическэ ба үйлэдбэриин активностиин шэнэ дэбжэлтые үүсхэһэн байна. Общеественно-колхозно хүдэлмэридэ гаралга нилээд һайжараа; колхозно үйлэдбэри дээрэ ажалай бүтөөсэ дээшэлээ. Манай республикын, 1939 ондо хүдөө ажахын гол шухала хүдэлмэринүүдые 1938 онойхиһоо нилээд богони болзор соо дүүргэһыень энээгээр лэ тайлбарилжа болохо байна.

Хэрбээ, партиин XVIII-дахи съездын тогтоолнуудһаа урда тээ Бурят-Монголой колхозуудта 955 стахановцууд, 1118 ударнигууд, хамтадаа 2063 хүн байгаа һаа, мүнөөдэр республикын колхозуудта 4817 стахановцууд ба 4356 ударнигууд хүдэлмэрилжэ байна.

Республикын солото луговод нүхэр Герасимов болбол оролдостой хүдэлмэриин ба өөрынгөө хэрэгтэ үнэн сэхээр хандалгын ашаар, гектар бүриһөө үбэһэ абалгые 5—6 дахин ехэдхэжэ болохо байна гэжэ тодоруулаа. Мүнөө, герасимовска хүдэлөөн хадаа бүхэсоюзна хүдэлөөн болоо. Энэ хадаа бүхы Бурят-Монголой областной парторганизациин ба бурят-монгол арадай омогорхол болоно. Зүгөөр, партиин XVIII-дахи съездын нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци болбол нүхэр Герасимовта туһалха, өөрынгөө эрхим коммунистнуудые томилон үгэхэ, нүхэр Герасимовта бүхы условинуудые байгуулхын орондо, «хамаагралсахагүй» зам дээрэ гаража, энэ организациин зарим коммунистнууд, тускайлан хэлэбэл, колхозой түрүүлэгшэ Батышев хадаа Герасимовта туһалхагүйһөө гадна, харин, тэрэнэй хүндыень буурулхые бүхы аргаараа оролдоһон байна.

Олонхи парторганизацинууд болбол практическа хүдэлмэреэрөө партида өөрынгөө преданностиие харуулһан эрхим хүнүүдые партида шэлэн абалгын хэрэгые самотекта табиһан байна.

Партиин XVIII-дахи съездын һүүлээр, ВКП(б)-эйн зарим айкомууд хадаа колхозуудта эхин парторганизацинуудые байгуулгада анхаралаа хандуулаа. Иимэ жэшээнүүдэй нэгэнь гэхэдэ, бүхы 43 колхозуудтаа эхин парторганизацинуудые байгуулһан, Зэдын парторганизаци болоно. 66 колхозтой Кабанскын райондохи 30 эхин парторганизацинуудайнь миил 3-нь—колхозно; 15 кандидатска группануудай 5-нь—колхозно байха юм.

Саашадаа колхоз бүридэ эхин парторганизацинуудые байгуулхын курс абаха шухала байна; энэ хадаа колхозуудай бүхы хүдэлмэриие большевистскэ нүлөөгөөр нэбтэрүүлхын ба ажахын-политическэ бүхы хэмжээябуулгануудые болзортонь дүүргэлгые хангахын арга олгоно. Энэ шухалын шухала хүдэлмэриие ябуулхадаа, «Колхоз бүридэ парторганизацинуудые байгуулха гэһэн заабаринуудые Обком өөрөө үгөөл хадань, партида абалгые гансал тоогой талаар олошоруулха хэрэгтэй гээшэ» гэхэ мэтын алдуунуудые ябашье гаргажа болохогүй. Колхозуудта эхин парторганизацинуудые байгуулха тухай асуудалые иимээр ойлгохо болоо һаа, парторганизацинуудта достойно бэшэ хүнүүдэй шургаха ябадалда хүргэжэ болохо байна.

Малажахые хүгжөөлгын гүрэнэй планиие дүүргэдэггүй ушарнуудай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, зарим партийна организацинууд болбол малажалай асуудалда шухала анхарал үшөө табидаггүй байна, малажалай бригадануудта тон үсөөн коммунистнууд хүдэлмэрилнэ.

НҮХЭР ТОГОЧИ ДАНЗАНОВАЙ ҮГЭҺЭЭ

(Селенгын аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи парторганизациин секретарь)

Нүхэр Данзанов болбол, тобшохон болбошье тодорхой удхата үгэнүүдээр өөрынгөө хүдэлмэриин опыт дүрушэлнүүд тухайда онсолон хэлэбэ.

—Манай парторганизаци бүхы хүдэлмэринүүдээ ВКП(б)-эйн XVIII съездын заабариин үндэһэ һуури дээрэ шэнэдхэн табихын түлөө тэмсэнэ, үнгэрһэн жэлэй туршо соо, үнэхөөр түрүү олон нүхэдые партида оруулаа. Коммунистнуудаймнай олонхинь колхозно үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилнэ, тэдэнэр бултадаа шахуу стахановцууд, ударнигууд, өөһэдынгөө эрхим жэшээгээр, үдэр бүриингөө партийно-политическэ хүдэлмэреэр артелиин бүхы членүүдые амжалтануудта, стахановска үндэр бүтөөсэдэ зоригжуулана, толгойлоно.

Мүнөө манай колхоздо 63 стахановцууд ба ударнигууд бии, эдэнэр тус-тустаа 10-10 хоногой хүдэлмэриин түсэб табижа, тэрээнээ эрхимээр дүүргэхын түлөө нэжээд бүридөө ба бригаданууд—бригадануудтаяа мүрысэжэ соцдоговор хэдэг юм, соцдоговорнуудайнь дүүргэлтые согсолон, шалгадаг абди. Үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, 10 хоногойгоо планиие 5 гү, 6 хоног соо дүүргэдэг байна. 10 хоног бүридэ үйлэдбэриин совещани хэдэг ба соцдоговор баталаһан 2 бригадануудай суглаае һара бүридэ үнгэргэжэ, бүхы һайн жэшээнүүдыень бүгэдын шадабари болгохын түлөө ба, ушарһан дутуу дундануудаа усадхахын түлөө тэмсэдэг байнабди.

Манай артель хадаа, парти ба правительствын анхарал ба хүтэлбэриин ашаар, олониитэ колхознигуудай оролдосто ажалаар, колхозно ажахые хүгжөөхэ, культурна байдал байгуулха хэрэгтэ бага бэшэ амжалтануудые туйлажа байна: мүнөө өөһэдын электростанцитай, радио-узелтэй, 20 хүнэй нэгэдор угаагаад гараха банитай, клубтай уншалгын гэртэй болообди. Электрын гэрэл—айл бүхэнэй гэртэ ялархаһаа гадна, малай байранууд соогуур туяа гэрэлээ тунаажа байна.

Колхознигуудай культурна эрилтэнүүдэнь улам бүри ургажа, өөһэдын театртай, өөһэдын кинотой, өөһэдын духовой оркестртай болохо гэжэ мүнөө 14 хүн һуража байна. Гадна, 1943 он хүртэр шэнэ электростанци, водопровод бариха гэжэ байнабди.

Алтайн сомоной партийна организациин амжалтанууд

ВКП(б)-эйн Кяхтын айкомой бюрогой тогтоолоор, 1939 оной мартын 8-да Алтайн сомондо территориальна партийна организациин шэнээр байгуулагдахадань, тэндэ парторгоор һунгагдаһан байгааб. Парторг боложоор 2 хоноод байхадам, ВКП(б)-эйн историческа XVIII съезд нээгдээ һэн. Өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие XVIII съездын ба нүхэр Сталинай заабариин ёһоор ябуулжа, түрүү хүнүүдые шэнээр партида абажа эхилһэн байнабди.

Эндэхи («Улаан таряашан», ,,Шэнэ байдал“, Ленинэй ба Ворошиловай нэрэмжэтэ) колхозуудһаа 23 хүнүүд партиин членэй кандидадуудта шэнээр абтаа. Эдэнэр— колхозой түрүү комсомольцууд ба стахановцууд. 6 хүн мэдүүлгэ үгөөд байна. Партида оргшодһоо 16-нь — комсомолой членүүд. Гадна, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ тусхай кандидадска группа тогтоогдоо.

Үнгэрэгшэ жэлэй мартын 8-да, 4 колхозуудай дэргэдэхи комсомольско эхин организацинуудта хамтадаа 32 членүүд байһан аад. 1939 он дотор 65 хүн шэнээр орожо, мүнөө 97 членүүдтэй болоо. Комсомольцуудай 65 процентнь басагадууд, эдэнэй нилээд олониинь партида орохоор бэлэдхэжэ байна.

Манай парторганизациин 8 коммунистнууд ,,ВКП(б)-эйн историин хуряангы курс“ өөһэдөөрөө үзэнэ, 16-нь—кружогуудта һуралсана. Эдэ кружогуудые нүхэд Дашиев (сомсоведэй түрүүлэгшэ) ба Цыренов (эхин һургуулиин багша) гэгшэд хүтэлбэрилнэ. Тус кружогуудта, партиин истори үзэхэһөө гадна, СССР-эй Верховно Соведэй Сесси ба уласхоорондын оршомбайдал тухай материалнуудтай танилсадаг байна. Комсомольцуудай 16-нь—ВКП(б)-эйн истори ба бусадань кружогуудта ,,Манай Эхэ орон“ гэжэ учебнигээр үзэнэд.

1939 ондо партида оргшодһоо хэдэн нүхэд хүтэлбэрилхы хүдэлмэринүүдтэ дэбжүүлэгдээ. Нүхэр Ванданов—сомоной Соведэй секретарь байһанаа, мүнөө аймагай Соведэй Гүйсэдкомой секретарьта дэбжүүлэгдээ, колхозой бригадир нүхэр Цыбенов — ВЛКСМ-эй айкомой 2-дохи секретарь болоо, нүхэр Ранжуров—аймагай УНХУ-е даагшаар баталагдаһан байна. Эдэ нүхэд болбол Ленинскэ комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн ба манай партийна организацяар хатуужуулагдаһан байна.

Манай сомоной колхозууд бултадаа натуроплатаяа 100 проц. гушаажа, хүрэнгөө сэбэрлэжэ хаагаа. Тарилгын ба таряа хуряалгын хүдэлмэринүүдээр аймаг дотороо түрүүлэжэ, Аймсоведэй ба ВКП(б) эйн Айкомой дамжуулгын Улаан Туг абаа. Мүн ,,Шэнэ байдал“ колхоз хадаа малдаа хоол ба үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлэдхэһэнэйгээ тула дамжуулгын Улаан Туг абаба.

Алтайн сомон—үргэлжэ дээрээ үзэг бэшэг мэдэхэ болонхой.

Колхозуудай ударнигууд ба стахановцуудай зэргэнүүдэнь улам бүри ургажа байна: 1939 оной мартын 8-да 105 хүн байһан һаа, мүнөө—265 болоо.

Нютагууддахи Соведүүдтэ депутадуудые һунгалгада бэлэдхэл жэшээтэ һайнаар ябуулагдажа, һунгагшад бүгэдөөрөө һунгалтада хабаадаһан ба Сталинска блогой кандидадуудай түлөө бултадаа голосуудаа үгэһэн байна.

Манай партийна эхин организаци—ургалтаараа ба партийно-массова хүдэлмэреэрөө аймаг дотор түрүү һуури эзэлээ.

Би, мүнөө колхозно парторгнуудай областной 1-дэхи совещанида ерээд, республика доторхи эрхим түрүү партийна эхин организацинуудай опыдые дуулажа, өөрынгөө организациие үшөө һайн болгохоор зоригжонхойб.

Н. О. Галсанов.—

Кяхтын аймагай, Алтайн сомоной территориальна парторганизациин парторг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын мяханай комбинадай стахановцууд Улан-Удын Горсоведэй нэгэдэхи сессиие амаршалжа байнад.

Ленинградска областной ажалшадай депутадуудай Соведэй нэгэдэхи сесси

Ленинград, январиин 5. (ТАСС). Үсэгэлдэр, Ленинградска областной ажалшадай депутадуудай Соведэй сесси хүдэлмэреэ эхилһэн байна. Сессиин түрүүлэгшэдэ ВКП(б)-эйн обкомой секретарь депутат Штыков нэгэнһаналаар һунгагдана, сессиин секретарьта — депутат Кузьмина.

Хэлсэхэ зүйлнүүдээ баталһанай ба мандатна комиссие һунгаһанайгаа һүүлдэ, сесси хадаа Ленинградска военнэ округой ба Улаантугта Балтийска Флодой боецүүд, командирнууд, политхүдэлмэрилэгшэдтэ амаршалгые ехэ баяртайгаар абаба.

Мүнөөдэр, Ленинградска областной Соведэй нэгэдэхи сесси болбол мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат Галяткинай докладые соносоһон ба областной Соведтэ һунгагдаһан бүхы депутадуудай түлөөлэлгэнүүдые зүбтэй дээрэ мэдэрһэн байна.

Сесси хадаа исполкомой составта 22 хүниие һунгаба. Исполкомой түрүүлэгшэдэ депутат Соловьев һунгагдаба.

Гүйсэдхэхэ комитедэй 20 таһагууд ба управленинүүд, планова комисси, саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ 6 комиссинууд бии болгогдобо.

Сесси болбол арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда ба Советскэ правительствын толгой нүхэр Молотовто амаршалгые абаһан байна.

Тиигээд, сессиин түрүүлэгшэ депутат Штыков Соведэй сессие хаагдаһанда соносхобо.

Советскэ Союз ба Болгариин хоорондо худалдаанай договорые баталалга

Амжалтатайгаар дүүрэһэн хэлсэлгэнүүдэй һүүлээр, 1940 оной январиин 5-да, Москвада, Советскэ Союз ба Болгариин хоорондо худалдаан ба далайгаар тамаралга тухай, 3 жэлэй болзортой договор ба 1940 оной товарооборот ба түлэлгэнүүд тухай хэлсээн баталагдаба.

Худалдаанай договор болбол зохисгой байдалай принципые харилсан хэрэглэлгые хараалана. 1940 оной товарооборот тухай хэлсээн болбол СССР ба Болгариин хоорондохи товарообородой үргэдхэлгые хараалана. Энэ хэлсээнэй ёһоор, 1940 оной пиитэ обородоно 920 миллион лев болоно.

Советскэ Союз болбол гахайнууд, рис, араһанай сырье, тамхи, розово тоһон ба бусад товарнуудые Болгариһаа асараха ба хүдөө ажахын машинанууд, хара металлууд, нефтепродуктнууд, үтэгжүүлгэ, химикали, целлюлозо, хүбэн ба бусад товарнуудые Болгарида үгэхые хараалана.

Худалдаа ба далайгаар тамаралга тухай договорые, мүн тэрэшэлэн товарооборот ба түлэлгэнүүд тухай хэлсээе, Советскэ талаһаа, СССР-эй гадаада худалдаанай Арадай Комиссар нүх. А. И. Микоян, болгарска талаһаа — Болгариин финансын министр — г. Божилов баталабад.

НҮХ. МОЛОТОВ ЯПОНСКО ХУДАЛДААНАЙ ДЕЛЕГАЦИИЕ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ Г. МАЦУСИМА СИКАО ГЭДЭГТЭИ УУЛЗАБА

Январиин 5-да, СССР-эй Арадай Комиссарнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ ба гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссар нүх. В. М. Молотов болбол японско худалдаанай делегациин хүтэлбэрилэгшэ господин Мацусима Сикао гэдэгтэй уулзаба. Уулзалгада, Москвада байгаа японско посол г. Того ба гадаада хэрэгүүдэй Наркомой орологшо нүх. С. А. Лозовский гэгшэд байба.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Советскэ Союзай городуудые паспортизацилга дүүрэбэ. Энэ жэлдэ хизаарнуудай, областной ба республиканска центрнүүдэй тон томо промышленна 220 городуудай паспортнууд зохёогдоһон байна.

Энэ жэлдэ Союзай бүхы городууд паспортизацилагдана.

* *

Москвада, январиин 4-дэ литовско гүрэнэй оперын солистнууд Александра Сташкевичуте, Антанас Кучингис хоёрой хабаадалгатай радиоконцерт болоһон байна. Тэдэнэр литовско арадай дуунуудые дуулаба.

Январиин 4-пэй үдэшэ Москвско актерой байшанда литовско гүрэнэй оперын солистнууд Александра Сташкевичуте ба Антанас Кучингис гэгшэд столицын искусствонуудай мастернуудтай уулзабад (ТАСС).

* *

Январиин 1-дэ 130 мянга шахуу счетчигууд малай бэшэлгэдэ гараба. Бэшэлгын амжалтатай ябажа байһан тухай мэдээнүүд Союзай бүхы хизаарнуудһаа орожо. Дальна Востогой холын районуудта счетчигуудань самолёдуудаар болзорһоо түрүүн абаашаһан байна. Тэрэшэлэн бэшэлгын хэды зуугаад бригаданууд Закавказиин, Дагестанска ба Калмыцка АССР-нүүдэй, Киргизскэ ССР-эй ба бусадай малай үбэлэй бэлшээлгэнүүдтэ эльгээгдэһэн байна. (ТАСС).

ХИЛЫН СААНА

БАГ ҺЭЛГЭЛГЭ.

Соловьев ба Лысковэй зураг.

(ТАСС-ын фото-клише).

БАРУУН ФРОНТ ДЭЭРЭ

Париж, январиин 5. (ТАСС). Үсэгэлдэр онсо юушье болоогүй гэжэ официальна мэдээсэгдэнэ. Саар мүрэнэй баруун тээхи райондо, патрульнуудай хоорондо хэдэн тулалдаанууд тэмдэглэгдэбэ.

Берлин, январиин 5. (ТАСС). Баруун фронт дээрэ, зарим участогуудта артиллерийскэ багашаг ябуулганууд харагдаба гэжэ германска армиин верховно командовани мэдээсэнэ. Англи ба Франци дээгүүр, германска авиациин разведывательна ниидэлгэнүүд үргэлжэлэбэ.

Ливерпульдахи лейбористска федерациин конференци болобо

Лондон, январиин 6. (ТАСС). Ливерпульдахи университетскэ лейбористска федерациин конференци дээрэ Советскэ Союзай политикые һайшааһан резолюци абтаһан байна. Конференци хадаа сагаанфиннүүдые дэмжэһэнэйнь түлөө лейбористнуудай лидернүүдые буруушааһан ба сагаанфиннүүдтэ бүхы туһалалгадань эсэргүүсэлые үзүүлхыень лейбористска организацинуудые урялһан байна. Конференци Финляндска Арадай правительствые дэмжэхын тухай хэлсэбэ.

Тэрэшэлэн, лейбористска партиин ба тредюнионуудай хүтэлбэридэ «политическэ зүбшөөрэлэй» политикада эсэс табихые дурадхаһан резолюци абтаһан байна. Конференци хадаа английска арадай ажабайдалда добтололгодо эсэргүү английска арадай тэмэсэлые һайшаана.

Конференцидэ хабаадагшад Компарти тушаа репрессинүүдые ябуулһанайнь түлөө французска правительствые нэгэнһаналаар буруушаана. Энэ резолюци хадаа Лондондохи французска посолдо ба Франпидахи ажалай бүгэдэнинтын конфедерациин хүтэлбэридэ эльгээгдэнэ.

БАГШАНАРАЙ КОНФЕРЕНЦИНҮҮД

* *

КАБАНСК

Район доторхи багшанарай конференци январиин 6-һаа 7 болтор болоо. Тус конференци дээрэ гурбан асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ: 1) 1939-40 онуудай һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадай итогууд, энэ асуудалаар аймагай арадай гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Осодоев доклад хэбэ; 2) Бэшэг мэдэхэгүйе усадхалга тухай (докладчигань — аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Зандеев), 3) Уласхоорондын байдал тушаа. ВКП(б)-эйн айкомой агитаци ба пропагандын таһагые даагша нүхэр Миронов доклад хэбэ.

Конференци хадаа идейно-политическэ үндэр дээдэ хэмжээдэ үнгэрөө. Багшанар тон олоороо (хамтадаа 30 шахуу хүн) үгэ хэлээ. Үгэ хэлэгшэд болбол һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадта туйлаһан амжалтануудаа, мүн дутуу дунданууддаа элирүүлэн хэлэхэһээ гадна, аймагай гэгээрэлэй таһагай зүгһөө һургуулинуудые һайнаар хүтэлбэрилжэ шадаагүй байһыень тэмдэглэбэд.

Түрүүшын четвертьдэ һайн показательнуудые туйлаһан һургуулинууд бии. Жэшээлхэдэ, Быковска эхин һургуули (эрхилэгшэнь нүхэр Пушкарев) болбол һурагшадай 97,6 проц. успеваемость ба һуралсалда 100 процент хандалгые туйлаа. Гурлевскэ эхин һургуули 100 процент успеваемостьтай ба хандалгань баһал тиимэ байна. Тус һургуулиин эрхилэгшэ нүхэр Бурков гэгшэ советскэ зол жаргалта багашуудые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ большевистскээр хандаһан байна.

Гэхэтэй хамта, муу показательнуудтай һургуулинууд аймаг дотор бии байһаниинь конференци дээрэ элирэһэн байна. Карымска эхин һургуулиин һурагшадай успеваемостинь миил 68,8 проц., энэ һургуулиин эрхилэгшэ нүхэр Радионов гэгшэ һургууляа жэшээтэ һайн, түрүү һургуулинуудай зэргэдэ оруулхын ба хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлгын хэрэгтэ анхаралаа тон багаар табиһан байна. Конференци болбол хүүгэдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ, һүүлэй хахад жэлдэ эрид хубилалта хэхэ гэһэн тогтоол абаба.

Нүхэр Зандеев хадаа өөрынгөө докладые тон тодорхойгоор хэбэ. Аймаг доторонь жараад колхозууд бии юм. Тэдэнэрэй 28 колхозуудтань бэшэгмэдэхэгүй нэгэшье колхозникууд үгы. Мүн, 18 колхозуудтань нэжээд бүхэнэй 4-5 хүнүүд бэшэгмэдэхэгүй байна, эдэнэрые бэшэгтэ һургаха хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулагдана. Колесовско сельсовет болбол бэшэгмэдэхэгүй ябадалые аймаг дотороо эгээ түрүүн дүүргээ.

Зүгөөр, бэшэг мэдэхэгүйе усадхалгаар хангалтагүй хүдэлмэрилдэг сельсоведүүд бии. Посельскэ сельсоведтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Лютов) — 25 хүн; Турантаевска сельсоведтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Артеньев) — 67 хүн бэшэгмэдэхэгүй байнад. Тиигээд энэ асуудалаар тусхай тогтоомжо абтаһан байна.

Осодоев, Лубсанов.

ИВОЛГА

Тус районой багшанарай конференци январиин 7-до хүдэлмэреэ дүүргээ. Конференци дээрэ һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадай итог тухай докладтайгаар гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Антохин выступалба.

Нүхэр Антохинай доклад тушаа нүхэд Заиграев, Караснова, Балдоржиев, Сидорова, Арьяева ба бусад үгэ хэлэбэ. Эдэ нүхэд болбол өөһэдынгөө һургуулиин амжалтанууд ба дутуунууд тухайда тодорхойгоор хэлэбэд. Гадна, аймагай гэгээрэлэй таһагай муу хүтэлбэриин тухай эридээр критикэлбэ. Аймагай гэгээрэлэй таһаг болбол һургуулинуудта хүсэд һайн хүтэлбэри үгэжэ шадаагүй, багшанартаа методическа туһаламжа тон хангалтагүйгөөр үгэдэг ба илангаяа залуу багшанарта туһаламжа үзүүлдэггүй байгаа.

Нүхэр Арьяева (Иволгын хүсэдбэшэ дунда һургуулиин һургагша, тэндэхи комсомольско комитедэй секретарь) хадаа — багашуудые коммунистическэ хүмүүжүүлгын хэрэгтэ советскэ багшанар нилеэд ехэхэн хүдэлмэри ябуулна, — гэжэ хэлэбэ. Энэ хүдэлмэридэнь комсомолой айком болбол шухала анхаралаа табиха ушартай байгаа. Хэды тиимэ байбашье, комсомолой Иволгын айком болбол багшанарай хүдэлмэридэ оройдоошье туһалнагүй гэбэл алдуугүй гэжэ тэмдэглэбэд.

ВКП(б)-эйн айкомой секретарь, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр И. П. Ильин болбол үгэ соогоо, 1939-40 онуудай һуралсалай жэлэй һүүлшын хахадта хүдэлмэридөө амжалтануудые туйлахыень бүхы багшанарые уряалба.

Һүүлээрэнь, Селенгын районой багшанарые социалистическэ соревнованида урижа, тодорхой уялгануудые абаһан ба Селенгэ ошожо социалистическэ договор баталхыень 5 хүнэй составтайгаар түлөөлэгшэдые һунгаба. Энээгээр конференциин хүдэлмэри дүүрээ.

Ш. Шагдаров.

АНТИРЕЛИГИОЗНО ХҮДЭЛМЭРИДЭ АНХАРАЛАА ТАБИХА

Хориин аймагта антирелигиозно хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдана. Ушарань, СВБ-эйн аймагай Совет хэдэн һарын торшо соо түрүүлэгшэгүй байгаа, тиигэбэшье, ВКП(б)-эйн айком зохихо хэмжээ абаагүй.

Тус аймаг дотор урда һаранuудта хамтадаа мянга гаран агитационно хөөрэлдөөнүүд болоһон аад, харин нэгэшье хөөрэлдөөн антирелигиозно темээр болоогүй.

Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, эндэхи партийна организацинууд хадаа антирелигиозно хүдэлмэриие һайжаруулха тухай анхаралаа хүсэд табяагүйень гэршэлэнэ.

Антирелигиозно хүдэлмэридэ анхаралаа табижа, пландаа оруулажа тэрээниие үргэнөөр ябуулха шухала байна.

ДАМ. ЖАМ.

ТЕЛЕФОН БА РАДИО БАЙГУУЛГА

Бурят-Монгол республикын хэлхеэ холбоной Управлени болбол 1939 он дотор 12 колхоздо, 22 сельсоведтэ, 4 МТС ба 12 элдэб организацинуудта телефон байгуулаа. Энэ талаар Яруунын аймаг дотор ехэ хүдэлмэри ябуулагдаһан байна. Тус аймаг соо 7 сельсоведтэ, 4 колхоздо телефон табигдаа. Тэрэшэлэн Бичурай, М.-Шэбэрэй ба Закаминай аймагуудта энэ хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаһан байха юм.

Нютагуудахи Соведүүдэй һунгалтануудта бэлэг болгон Кабанскда хүсэ ехэтэ радио узел эксплоатацида үгтөө. Энэ узел болбол 32 колхозые ба һуурин зонтой 12 пунктнуудые обслуживална.

САНААР ЯБАЛГА

Хориин дунда һургуулиин һурагшад болбол энэ һара соо санаар ябалгые эмхидхэжэ, аймагай хэдэн сомонууд ба колхозуудта ябахые бэлэдхэжэ байна. Энэ ябалга болбол колхозуудай ба нютагуудахи һургуулинуудай дэргэдэхи осоавиахимай эхин организацинуудта оборонно-физкультурна хүдэлмэриие һайжаруулгадань туһалаха, гадна ГТО-гой физкультурна шэнэ комплексын нормотай ажалшадые танилсуулха зорилготой.

Мүнөө үедэ, энэ һургуулиин 17 һурагшад үдэр бүри 3-4 часай торшо соо 20-30 километрэй газарнуудта бэлэдхэлгын ябалгануудые хэжэ байна.

О. ЦЫБИКОВ.

Адуу моридой харууһалгые эрид һайжаруулха

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин XVIII съезд болбол Гурбадугаар Табанжэлэй торшо соо адуу моридой тоо толгойе 35 процент олошоруулха гэһэн зорилгые хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, колхозникуудай урда табяа. Энэ зорилгые дүүргэлгэ хадаа адуу моридтоо анхаралтай харууһалгые хангалгаһаа дулдыдана.

Моридой тоо толгойн ургалтын түлөө ба тэрэнэй шанарые һайжаруулхын түлөө эрид хэмжээнүүд мүнөө хүртэр абтаагүй байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Бүхы гүүдые 100 процент ороондо оруулжа, тэдээнһээ тобир унагадые нэгэшье хороолтогүйгөөр абажа, унагадыень һайнаар түлжүүлжэ, арадай ажахын бүхы эрилтые хүсэд хангахаар һайн ба хүсэтэй моридые орондоо үгэхын түлөө тэмэсэхэ зорилготойбди.

«Адуу моридой шанар мүн лэ хангалтагүй байна. Жэшээлхэдэ, манай моридой хахадһаа үлүү шахуу хубинь миил 142 сантиметр гэхэ гү, али хоёр аршамшье хүрэхэгүй үндэртэй бойна» — гэжэ, ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ нүхэр Буденный хэлээ һэн. Иимэдэ, адуу моридой үүлтэрые һайжаруулга тон шухала хэрэг болоно. Тиигэбэшье, «английска үүлтэрэй морид ба азарганууд хадаа бага сэнтэй ба һула бэетэй» гэһэн ямаршье үндэһэгүй үгэнүүд зарим нютагуудта үзэгдэдэг. Иимэ үгэнүүдтэ эсэс табиха хэрэгтэй. Гадна, үнэтэ үүлтэрэй залуу моридые шуургатай ба бороотой сагта газаа байлгаха, заримдаа дутуу эдеэлүүлхэ ябадал мүнөө хүртэр үргэлжэлһөөр. Залуу моридой байрыень муу байлгаһан дээрэһээ, тэдэнь һула бэетэй ба бага сэнтэй болодог.

Республикын түрүү колхозууд адуу моридойгоо ажалда анхаралаа ехээр табина. Жэшээлхэдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ (Селенгэ), «Улан Заган» ба „Победитель» колхозуудта 1938 оной намар гараһан хэдэн толгой метис залуу адууһадые һайн байдалда байлгаһан дээрэһээнь, һүрэг соо байһан сасуу адуунуудһаа бэеэр һурагтүй ехэнүүд болоһон байна.

Адууе һүрэгөөрэнь байлгахадаа, үбэһөөр ба концентрадаар эдеэлүүлхэ, дулаан далнуудта ба дулаан хашаануудта байлгаха хэрэгтэй.

Унагадые багаһаань хойшо, хүнгэй эжэлшүүлжэ һургаха ёһотой. Хэрэв тэдэ багаһаа хойшо хүнтэй эжэлшэнги байгаа һаа, һургагдаха саггаа номохон байха байна.

Манай республикын колхозууд хадаа һүрэгтэ ябаһан адуунуудые хээрэ гү, али хашаа соо хаажа бугууляар баридаг. Энэ хадаа зоотехническэ заабариие эбдэхэ ба моридые элдэб янзаар гэмтээхэ ябадалда хүргэдэг. Тиимэ тула, зоотехнигууд хадаа энэ мэтын ябадалнуудтай эрид тэмэсэхэ ёһотой.

Залуу адуунууд нэгэ һүрэгтэ зуунһаа дээшэ толгой байхадань, тэдэнэй харууһалгые һайжаруулха бэрхэгэй байдаг. Тиимэдэ, конюшни соо адуу моридые харууһалга болбол зоотехникын эрилтэнүүдые хангалгада һайн условинуудые олгоно.

Хэдэн колхозуудай байдал дээрэһээ харахада, заримуудтань моридой харууһалгада нилээд ехэ дутуу дунданууд үзэгдэнэ. Жэшээлбэл, «Улан Ичегэй» колхозой конюшнида байһан моридойнь туруунууд арилгагданагүй, химоһонуудань ехээр ургажа, хүлыень гэмтээнэ. Мүн, залуу адуунууд ба азарганууднь ходо хаалтагай байдаг.

Хориин аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой морид бүришье муу харууһатай. Энэ колхоз болбол конюшниин барилгые 1930 ондо эхилһэн аад, мүнөө хүртэр дүүргэжэ шадаагүй, хапануудань үмэхиршэһэн байна. Азарганууднь санитарно-гигиеническэ талаараа тон муу байрада байлгагдана.

Зүгөөр, манай республика дотор моридые зүбөөр харууһалдаг моришод олон. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой моришон нүх Маслов болбол залуу адуунуудые һайнаар харууһалхын түлөө ехэ оролдолго гаргана. Тэрэнэй харууһалжа байгаа моридонь һаруул байратай, хуурай дэбэсхэртэй, туруунуудынь ходо сэбэрлэгдэдэг байна. Шадабаригай, һайн харууһалгатай байһан дээрэһээ, бүхы адуу моридонь таргануудтай. Нүх. Маслов болбол тэжээлээ тон нарияар, зоотехническэ заабариин ёһоор үгэнэ. Порцинуудаа моридтоо үгэхэһөө урид, тэрэнэй шанарые һайтар шалгана.

Моридой сэбэрлэлгэ тухай хэлэхэ ушаргай болоно. Моридые щеткоор гү, али хярмуураар сэбэрлэхэ хэрэгтэй. Щеткоор сэбэрлэлгэ хадаа гансал ноохо ба шорой тооһыень арилгадаг байгаа һаа, хярмуураар арилгахада моридой араһанай элдэб үбэшэнүүд үгы болодог.

Мүн моридые зүбөөр ба саг болзор соо тахалалга хадаа тон шухала асуудал болоно. Гэбэшье, энэ асуудал хэрэгсээгдэнэгүй, зарим колхозууд моридоо тахалангүй хүдэлмэридэ ябуулжа, хүлынь гэмтээнэ. Тиимэһээ, колхозуудай мори тахалагшадай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ шухала.

Гадна, хомуудууд, седелканууд, эмээлнүүд гэхэ зэргын, моридой тоног зэбсэгүүдые тус бүридэнь тааруулха хэмжээябуулганууд мүнөө хүртэр абтанагүй, тиимэһээ, моридой нюрга һээрэнь даарихаха ба холохо ушарнууд тохёолдоно.

Моридой харууһалгые һайжаруулга бүхыдөө кадрнуудһаа дулдыдана. Адуу моридые харууһалха хүдэлмэридэ үнэн сэхэ, шадабари дүршэлтэй колхозникуудые томилохо ёһотой.

Морин ажалые хүгжүүлхэ тухайда партиин XVIII съездээр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы общественность анхаралаа табижа, тэдэнэй шанарые дээшэлүүлхын түлөө тэмэсэхэ уялгатай.

А. Н. БАЛДАЕВ — НКЗ-эй коневодческа управлениин старша зоотехник.

Харюусалгата рэдактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44, отв. секретаря — 3-28, отд. партийной жизни — 7-55 2 зв., сельхозотдел — 7-55, отдел кадров — 5-07.

Типография НКМП БМАССР. Бурлитиздат № 307